

оставя отъ своя страна, чрѣзъ въспитанието и примѣрътъ си, една частъ отъ себе си.

Така семейството попълва и увѣковѣчава животътъ ни: то го расширява въ пространството и трайността. Человѣкъ, самъ, занимава само една точка отъ земната повърхвностъ, и, като умрѣ, не остави нищо слѣдъ себе си. Семейството растила клонищата си, отираща на далѣчъ изданките си и пуща корени почти бесмъртни. Семейството иска още человѣкътъ жертвата него самого, но му се отпраща съ увеличение на животътъ му: то го принуждава да забрави себе си, но му позволява да се намѣри въ другого: то примириява личното щастие съ щастието на прѣданистъта, и, въ единъ ограниченъ кръгъ, то е въ сила да уравновесява себелюбието на человѣкътъ съ самоотвержеността му.

Такива сѫ добринитѣ на семейството, но тѣзи добрини сѫ съпрѣжени съ мѫчинотии и опасности. Тия мѫчинотии може да се подвѣдѫтъ подъ три причини: 1) самото естество на нѣщата и неизбѣжните условия на семейството; 2) външните и случайните обстоятелства; 3) различието на характеритѣ.

1) Семейството дава много, но не дава безъ условие. Една отъ най обикновенните грѣшки е да искаме всичко отъ семейството безъ да му дадемъ нѣщо; да искаме отъ него почивка прѣзъ горестите ни, грижение прѣзъ болѣстъта ни, веселостъ прѣзъ тѣгите ни, но да си опазиме въ сѫщото време и прѣимуществата на свободний и безгрижний животъ. Свободний животъ има други удоволствия, а семейний други. Да искашъ да се наслаждавашъ и отъ едните и отъ другите